

Polja

časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja
novi sad — godina XXXIV — cena 1.000 dinara
juni '88 broj 352

velika blamaža marije kleut — odgovor
na tekst »o knjizi ojkača, o starini
bećarca i o recenziranju«

jezik

pol valeri

Pesnik ima zadatak da slavi u isto vreme dok usavršava taj čudnovati izum, jezik.

Medu životinjama koje govore ima onih koje su nadarenije od drugih.

Treba dobro misliti o ovome: jezik je gotovo sve napravio, a između mnogih stvari on je napravio i duh.

Pomišljao sam na to da svaku intelektualnu stvar zasnujem na jedinstvenom terenu jezika i lingvističkih kombinacija.

Isto kao što je danas matematika zasnovana na celim brojevima. Postoji tu jedna analogija izvesna — teška.

Najmanja prednost ove tačke gledišta, i to pozitivna prednost sastojala bi se u tome da se odeli, (ako postoji,) jedan »neprebrojiv« elementat u mislima.

izlet, vlati

novica tadić

Niz brdo u dolac zelen spušta se
Eno umoran čovek
I kaput leno svlači
I u travu ga pored zatravljene brvnare stere
On je prišt pun mutne vode
Njegove mošnje na svezem vazduhu zvone
Zemlja samelje kosti pesak pojede prste
Nepoznate ptice žagore u krošnjama visokim
Bršljan se sviđa preko zida
Udaljenom cestom automobili tutnje
Velegradska čad po temenu mu je padala
Zatrpavala ga smanjivala
Sad sluša zaboravljeni život drevnu svetkovinu
Naglo ustaje naglo seda
Po džepovima hitro prebira
I još jednom se osvedočuje da tu je ono
Što doneo je ovamo
Jedan mu leptir na rame slete i to ga užasnu
Vratiće se kući tek u prvi mračak
Kad senke stoletnog drveća ponište sitne
Senke vlati

modernizam i postmodernizam

vatson, jirgen habermas i žan fransoa liotar: postmoderna i kriza
racionalnosti

sloterdijk, kopernikanska mobilizacija i ptolomejsko razoružanje

lukačeva kasna estetika

* tertulijan * birger * damjanović * klajnsmit

Misliti i izražavati svoju misao jesu dve teško odeljive stvari. Ne postoji jasno odvajanje.

Između »misliti« i »izraziti svoju misao« postoji samo jedan preliv jezika. U tom prelivu sva filozofija, sva književnost je sadržana i mogućna.

Naše vreme nema svoj jezik. Ne usudujemo se da to priznamo. Tako se jedni služe pastiširanim jezikom — proisteklim iz posuđenih kombinacija — (iz 3 prethodna stoleća) — a drugi govore kao prvi čovek i govore sami sebi.

Ta vrsta skepticizma koja se rada iz apstraktnog posmatranja mogućnih kombinacija jezika — Sta znači novina značenja onome koji vidi, makar i preterano, te matematičke klasifikacije (i tu matematiku) prvih elemenata?

Najličnija, najdublja supstancija naših misli, naše istinsko osećanje smrti, ličnosti, ljubavi itd. jesu načinjeni od (relativne) gluposti naših predaka, od njihovih prvih detinjastih izražavanja, od njihovih grešaka, zbrkanosti njihovih duhova u pitanjima fiziologije — od siromaštva njihovih jezika itd. Duša.

Nema ni oblika, ni uzroka; ni prostora ni vremena; ni sveta, ni duša ni duhova, nego naprotiv imena veoma stara i slabo prilagodena da označuju veoma neodređeno izraze nekih radnji manje posebnih i manje jasnih od uobičajenih radnji. Da su naše uobičajene radnje manje jasne nego što jesu, i naši organi manje primetivi, jedan sto, jedna stolica, jedna stena bi bili stvari isto tako teško zamislive, isto tako sporne kao i pojmovi koje sam naveo.

Zaista je izvanredno da smo govorili sami sebi i da nam je taj govor gotovo neophodan.

Onaj ko ne može da govori samome sebi. Sadržaj to može ali teško. Ne znamo tačno šta ćemo reći sami sebi. Ko govori? Ko sluša? To nije sasvim isti. Postoji jedna tanana razlika stanja i epohe.

A onaj koji govori izmišlja, pokušava — ili naprotiv — sažima, sudi, — prevodi, dela na drugom stupnju.

Taj glas (bolećivo) može postati sasvim stran. Postojanje ovog govora od sebe sebi — jeste znak jednog prekida.

Mogućnost da se bude više njih neophodna je razumu, ali je bezumlje upotrebljava.

Mi možda smatramo drugom sliku odbojnosti na kakvom ogledalu.

